

RACHUNKOWOŚĆ I PODATKI

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ – STUDIA STACJONARNE II STOPNIA

Sylwetka absolwenta i uzyskane umiejętności:

- ✓ Celem studiów jest przygotowanie specjalistów z zakresu rachunkowości finansowej i zarządzania podatkami. Studenci zdobędą nowoczesną wiedzę w tym zakresie. W trakcie studiów przewidziano szereg przedmiotów ułatwiających zrozumienie specyfiki rachunkowości w różnego rodzaju przedsiębiorstwach: małych i dużych, produkcyjnych, handlowych i usługowych (w tym świadczących usługi finansowe).
- ✓ Specjalność ta daje najlepsze podstawy wiedzy i pozwala na zdobycie wszystkich niezbędnych umiejętności do pracy w działach finansowo-księgowych zarówno firm produkcyjnych, handlowych, jak i w bankach i zakładach ubezpieczeń. Potencjalnymi miejscami pracy mogą być też urzędy skarbowe czy jednostki administracji publicznej.
- ✓ Studenci uzyskają umiejętności tworzenia informacji sprawozdawczych niezbędnych do planowania, prowadzenia i kontroli działalności gospodarczej podmiotów sfery produkcyjnej, usługowej i handlowej, także z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych. Ponadto zdobędą wiedzę na temat możliwości finansowania działalności gospodarczej, co stanowi znaczne ułatwienie w poszukiwaniu i pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania zarówno na potrzeby firm prowadzonych na własny rachunek, jak i przedsiębiorstw zatrudniających absolwentów.
- ✓ Program specjalności jest tak skonstruowany, by stanowił doskonałą bazę do kontynuacji studiów drugiego stopnia na specjalności „Audyt i rachunkowość zarządcza” (studia stacjonarne) lub „Systemy rachunkowości i finanse publiczne”(studia niestacjonarne). Specjalności te uzupełniają wiedzę w zakresie szeroko pojętej rachunkowości, głównie o aspekty zarządcze i międzynarodowe, a absolwent tego typu ścieżki edukacji posiada niezbędne umiejętności i przygotowanie w zakresie rachunkowości, podatków i analizy ekonomiczno-finansowej do samodzielnego prowadzenia ksiąg rachunkowych i dalszej edukacji i certyfikacji zawodu księgowego, w tym zdobywania tytułu biegłego rewidenta.

Wykaz przedmiotów specjalnościowych:

- w nawiasach podano rodzaj zajęć: W-wykład, C-ćwiczenia

- w kolumnie „prowadzący” podano skrót nazwy zakładu obsługującego przedmiot
(ZR – Zakład Rachunkowości,
ZF – Zakład Finansów)

L. P.	Nazwa przedmiotu	Semestr				Prowadzący
		3	4	5	6	
1	Organizacja systemu rachunkowości		15(W)			pracownicy ZR
2	Sprawozdawczość i analiza sprawozdań finansowych			15(W)		pracownicy ZR
3	Rachunkowość budżetowa			8(W)+ 7(C)		pracownicy ZR
4	Rachunkowość podatkowa			15(W)		pracownicy ZF
5	Rachunkowość bankowa i zakładów ubezpieczeń				15(W)	pracownicy ZR
6	Rachunkowość małych firm				8(W)+ 7(C)	pracownicy ZR
7	Informatyczna rachunkowość finansowa			8(W)+ 7(C)		pracownicy ZR
8	Rachunkowość w handlu i usługach				15(W)	pracownicy ZR
9	Finanse samorządu terytorialnego	10(W)+ 10(C)				pracownicy ZF
10	Teoria podatków		10(W)+ 10(C)			pracownicy ZF
11	System podatków państwowych			15(W)+ 10(C)		pracownicy ZF
12	Instytucje sektora finansów publicznych				8(W)+ 7(C)	pracownicy ZF
13	Podatki i opłaty lokalne				8(W)+ 7(C)	pracownicy ZF
14	Niepodatkowe obciążenia przedsiębiorstw				15(W)	pracownicy ZF

Ogólne treści programowe poszczególnych przedmiotów specjalnościowych:

Lp	Nazwa przedmiotu	Krótką treść
1	Organizacja systemu rachunkowości	Organizacja prac związanych z zamknięciem roku: omówienie praktycznych zasad inwentaryzacji, rozliczanie różnic inwentaryzacyjnych wycena aktywów i pasywów; dekretacja operacji na podstawie zbioru dokumentów, obieg i kontrola dokumentów w przedsiębiorstwie.
2	Sprawozdawczość i analiza sprawozdań finansowych	Omówienie zasad sporządzania poszczególnych części sprawozdania finansowego oraz przegląd metod analizy sprawozdań ze szczególnym uwzględnieniem możliwości praktycznego wykorzystania informacji zawartych w sprawozdaniu do oceny działalności jednostki gospodarczej.
3	Rachunkowość budżetowa	Tematyka przedmiotu dotyczy zasad rachunkowości prowadzonej w jednostkach sektora finansów publicznych, a więc: w jednostkach budżetowych, zakładach budżetowych, gospodarstwach pomocniczych oraz funduszach celowych. Zaprezentowane zostają zagadnienia związane z formami organizacyjno-prawnymi jednostek sektora publicznego, zasadami dysponowania środkami publicznymi, budową planów kont, rozwiązaniami ewidencyjnymi oraz sprawozdawczością budżetową.
4	Rachunkowość podatkowa	Charakterystyka różnic trwałych i przejściowych między wynikiem finansowym brutto (wynikiem rachunkowym) i podstawą opodatkowania; przegląd metod alokacji podatku dochodowego w rachunkowości; ujmowanie, wycena i prezentacja podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym. Wpływ ujęcia skutków różnic przejściowych na poszczególne elementy sprawozdania finansowego i rola podatku odroczonego jako narzędzia zarządzania.
5	Rachunkowość bankowa i zakładów ubezpieczeń	Omówienie regulacji prawnych oraz cech specyficznych rachunkowości bankowej i ubezpieczeniowej. Zakładowy plan kont banków i ubezpieczalni. Sprawozdawczość finansowa bankowa i ubezpieczeniowa, ze szczególnym uwzględnieniem bilansu i rachunku zysków i strat oraz sprawozdawczości na potrzeby NBP i KNF. Specyfika wyceny majątku banku i ubezpieczalni. Ewidencja typowych operacji zachodzących w banku i zakładzie ubezpieczeń (m.in. ewidencja należności, w tym kredytów i pożyczek oraz rezerw ogólnych i celowych, zobowiązań, w tym z tytułu depozytów, rozrachunków międzybankowych i międzyoddziałowych, operacji wyrażonych w walutach obcych, rozrachunków z ubezpieczającymi, regresów, rozliczeń z tytułu reasekuracji).

6	Rachunkowość małych firm	Zakres i regulacje prowadzenia rachunkowości w sektorze MSP. Uproszczenia w zasadach pełnej rachunkowości, jakie przy spełnieniu określonych warunków mogą stosować MSP. Uprozczone formy ewidencji stanowiące alternatywę dla ksiąg rachunkowych służące firmom prowadzącym działalność na małą skalę rozliczaniu się z obciążeń podatkowych.
7	Informatyczna rachunkowość finansowa	Wykorzystanie techniki komputerowej w prowadzeniu rachunkowości. Omówienie zasad organizacji rachunkowości przy użyciu komputera (związanych m.in. z dokumentacją i eksploatacją systemów informatycznych F-K) wraz z przykładem praktycznego wykorzystania wybranego systemu do prowadzenia rachunkowości.
8	Rachunkowość w handlu i usługach	Zasady rozliczenia i dokumentacji obrotu towarowego oraz związanych z nim rozrachunków w transakcjach na rynku krajowym, wewnątrzspółnotowym oraz w imporcie i eksporcie. Specyficzne problemy ewidencji i wyceny efektów działalności usługowej (m.in. rozliczania przychodów i kosztów długoterminowych niezakończonych umów o usługę).
9	Finanse samorządu terytorialnego	Miejsce i znaczenie finansów lokalnych w systemie finansów publicznych. Zakres podmiotowy i przedmiotowy finansów jednostek samorządu terytorialnego. Pojęcie decentralizacji i samodzielności finansowej. Zasady gospodarki finansowej JST. Gospodarka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego. Definicja i cechy budżetu samorządowego. Zasady budżetowe w teorii i praktyce. Procedura budżetowa. Źródła finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce (dochody własne: udziały w podatkach państwowych, podatki i opłaty lokalne, dochody majątkowe, subwencja ogólna, dotacje celowe). Przychody jednostek samorządu terytorialnego i ograniczenia w ich pozyskiwaniu. Limity zadłużania JST. Wydatki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego i tryb ich realizacji. Podział zadań publicznych między gminy, powiaty i województwa jako podstawowy czynnik determinujący ich wydatki. Zadania własne a zadania zlecone. Analiza finansowa w jednostkach samorządu terytorialnego Kontrola i nadzór nad działalnością JST w zakresie spraw finansowych (rola regionalnych izb obrachunkowych).
10	Teoria podatków	Pojęcie, geneza i rodzaje danin publicznych. Definicja podatku - cechy stałe. Ekonomiczne, psychologiczne i kulturowe aspekty opodatkowania. Konstrukcja (struktura) podatku. Zasady podatkowe w teorii i praktyce. Współczesne problemy związane z przestrzeganiem zasad podatkowych. System podatkowy jako element systemu finansowego państwa. Przesłanki budowy systemu podatkowego.

		<p>Teoretyczne modele systemów podatkowych. System podatkowy a granice opodatkowania. Przesłanki kształtowania polityki podatkowej w Polsce. Kryteria oceny systemu podatkowego. Funkcje systemu podatkowego Klasyfikacje podatków według różnych kryteriów. Postawy wobec opodatkowania. Mentalność podatnika a mentalność organów podatkowych. Pojęcie i uwarunkowania moralności podatkowej. Opór wobec opodatkowania (unikanie a uchylanie się od opodatkowania). Metody zwalczania oporu podatkowego. Międzynarodowe aspekty opodatkowania: zagadnienie harmonizacji podatków, raje podatkowe, metody zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu.</p>
11	System podatków państwowych	<p>Zagadnienia wprowadzające (podatek a opłata i inne zobowiązania publicznoprawne, konstrukcja podatku, klasyfikacje podatków, związek prawa podatkowego z innymi gałęziami prawa, aspekt ekonomiczny podatku, źródła prawa podatkowego). Podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy, podatek od gier, podatek dochodowy od osób fizycznych (zasady ogólne i zryczałtowane, podatek dochodowy od osób prawnych, podatek tonażowy – szczegółowa charakterystyka (zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, ulgi i zwolnienia podatkowe, podstawa opodatkowania, stawki i skale podatkowe, technika poboru podatku, przeczucalność podatku, prawo podatkowe a prawo bilansowe), zadania liczbowe. Znaczenie i rola podatków państwowych w systemie finansów publicznych.</p>
12	Instytucje sektora finansów publicznych	<p>Sektor finansów publicznych w Polsce a zakres <i>general government</i> wg ESA-95. Kryteria zalecenia do sektora i katalog jednostek sektora finansów publicznych. Status prawny jednostek sektora finansów publicznych. Państwowe jednostki budżetowe i ich gospodarstwa pomocnicze. Państwowe i samorządowe fundusze celowe. Uczelnie publiczne. Jednostki badawczo-rozwojowe. NFZ i samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej. Państwowe i samorządowe instytucje kultury. ZUS. KRUS. Agencje rządowe i samorządowe. Pogranicze sektora finansów publicznych (m.in. fundusze Banku Gospodarstwa Krajowego).</p>
13	Podatki i opłaty lokalne	<p>System podatków i opłat lokalnych jako element systemu finansów samorządowych. Miejsce i znaczenie podatków i opłat lokalnych w systemie dochodów JST w Polsce. Aktualne konstrukcje polskich podatków obciążających nieruchomości. Potrzeba i kierunki reformy polskiego systemu opodatkowania nieruchomości. Zasady konstrukcji pozostałych podatków samorządowych (podatek od środków transportowych, podatek do spadków i darowizn,</p>

		podatek od czynności cywilnoprawnych, karta podatkowa). Pojęcie i rodzaje opłat samorządowych. Cechy pożądanego systemu podatków i opłat lokalnych a praktyka polska - próba oceny.
14	Niepodatkowe obciążenia przedsiębiorstw	Obciążenia związane z kosztami wynagrodzeń (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Wpłaty z zysku. Cła. Opłaty (skarbowe, produktowe, etc.)